

* ओ३म् *

२७-१११५

उपकार तथा ज्ञानदान

म. ज. ना. व. जी.

१९०५०४

अंग्रेज डी प्रसिद्ध डरनार,

रमतासम अरोतरवाणा.

अमदावाद.

प्रथम आवृत्ति

प्रत ०००

द्वयानंदाय
१०२

संवत्
१९७२४८०२६

वि. संवत्
१९८२

धी सूर्यप्रकाश प्रिन्टिंग प्रेसभां मणयंदभाई त्रीकमबादे ज्ञापी.

ड. पीरमशारेड—अमदावाद.

कि. ०-१-०

२३०६०

અર્પણ પત્રિકા.

શ્રીયુત્ માન્યવર મહાશયજી.

કેશવલાલ ભાઈલાલભાઈ ૫૮

ખી. એ. એલ. એલ. ખી.

સંવામાં સવિનય નમસ્તે !

આપ ઘણા વખતથી આર્ય સમાજ તથા હિંદુ

સભામાં વારંવાર રસ લેતા થયા છો અને

આપના ઉત્સાહથી વેદધર્મનું રહસ્ય

જલદી આપણી ચરોતર પાટીદાર

કોમમાં તેમજ અન્ય જાતી-

ઓમાં પ્રેલાશે ને વારં

વાર આપ જેવા

સુઝ-પુરોધાથી જન સમાજને

સમયાનુસાર આપના વખતનો ભોગ

આપી કૃતાર્થ કર્યા કરશો એવી ભાવખ્યની

ધારણાથી હું અમારી બહોદાન ઉપકાર

લજનાવળી આપને સમૈમ અર્પણ કરું છું.

હી. આપનો લઘુ ભ્રાતા,

રમતારામ ચરોતરવાળા.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૦૬૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ભજનાવલી

વિષય

• ઓરમ્ *

ઉપકાર ભજનાવળી.

મંત્રહકરી પ્રસિદ્ધ કરનાર

રમતારામ ચરોતરવાળા.

અમદાવાદ.

પ્રથમા આવૃત્તિ

દયાનંદાબ્દ ૧૦૨

પ્રત ૨૦૦૦ (વ. ગંવત ૧૬૮૨ ૧૧૧) રૂપીઆની સો.

ધી સૂર્યપ્રકાશ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં મૂળચંદ્રભાષા ત્રીકમ-
લાલે છાપી. ડૉ. પીરમશારોડ—અમદાવાદ.

કી. ૦-૦-૬

પુસ્તક છપાવવા મહદ આપનારનાં મુખારક નામ,

૫. મ. પ્રેમચંદ દીપચંદજી.	૨. મ. હરીલાલ પાનાચંદ.
૧. મ. હરીલાલ રામચંદ્રજી.	૧. મ. નંદરામ લક્ષ્મણ.
૧. મ. ચુનીલાલ આત્મારામ.	૧. મ. અંગનલાલ સામંતી
૧. મ. ગંગાધર બંસીધરજી.	૧. મ. તોખતરામ છતર
૧. મ. દાદુભાઈ જંસીંગભાઈ.	
૧. મ. પરસોતમ ત્રીકમલાલ,	૧. મ. મૃગદામ દેશ્ય.
૧. મ. મૃગચંદ પ્રતાપચંદજી.	૧. મ. રામલાલ અન્ડ ઓકારદતજી.
૧. મ. ઉમરાવ નનુ	૧. મ. વાસુદેવ રામચંદ્ર
૧. મ. પ્રેમચંદ મગનલાલ.	

પુસ્તક વેચાણ થયા બાદ. ખીજા પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે.
પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું. મંત્રી આર્ય સમાજ. અમદાવાદ.

રાયપુર-ચકલા મંદેશ પ્રેમના મેડા ઉપર

આર્ય સમાજનો ૬ ઠો નિયમ. સંસારનો ઉપકાર કરવો.
એ આ સભા (સમાજનો) મુખ્ય હેતુ છે. અર્થાત શારીરિક,
આત્મિક અને સમાજિક ઉન્નતિ કરવી

દાહરો.

દેશ કાડીઆવાડમાં, મોરબી રાજ્યની ખીચ,
દયાનંદ રવિ ભદ્ર ચયા, કુલ બાહાણુ ઔદિમ.

ભજન (૧) ગજલક્ષ્મીની કવ્ય.

હો નાથ જગનીયંતા, મહિમા અપાર તારો,	
યોગી યતિ વિચારા, ચાક્યા કરી વિચારો. ૨૬	
અક્ષાંડ આ રચાયું, તારી મદા કળાથી,	હો નાથ.
આકાશ અમાપ કાધું. જેનો નહિ કિનારો.	
લાખો પ્રહો પ્રકાશે, તારા અતુલ બળથી,	હો નાથ,
તુછે રવિ શશિને. રાગને ધુમાવનારો.	
વાયુ સદા વહેછે, તારા અપાર ભયથી.	હો નાથ
અગ્નિ તપી રહ્યો છે, તે પશુ પ્રતાપ તારો.	હો નાથ
તારી સહજ કૃતીથી, પૃથિવી પ્રયંત પહાડો.	
અગટ્યા મહા સમુદ્રો, નદીઓ વહે દગ્ગરો.	હો નાથ.
પંખી પશુ અને કે', વૃક્ષો ફળો ને ફલથી,	હો નાથ.
શણુગારીઆં પ્રભુ તે', સૃષ્ટિ તણું બજારો,	હો નાથ.
એવા અજબ જગતને, પેદા કરી તું પાળે,	હો નાથ.
અંતે અહો બને તું, સઘળું સંહારનારો.	હો નાથ.
તારી અગાધ લીલા, શકીએ જરા ન જાણી,	હો નાથ.
પશુ તું સકલ જગતના, મનની કળી જનારો.	હો નાથ.
તારી ગતિ સમજવા, તારું સુનામ ભજવા,	હો નાથ
હે તાત ! દયા કરીદે સુમતિને સુવિચારો.	
હે કૃપાનિધાન ! તારું ભાવે ભજન કરીને.	
પુણ્યો રળી "હરિ" હું ભવને તરી જનારો,	હો નાથ.

વેદનો સૂર્ય.

ભજન (૨) તેરી છલબલ હે પ્યારી એ રાગ.

વેદ ઝળઝળતો સૂર્ય, હતો વાદળમાં દર,

મહા વાયુદયાનદે, પાડ્યો પ્રકાશ.

છપ્યું તારાનું નર. અંધ બનીયાં કુમુદ,

પદ્મ—હૃદયો સુઆર્યોનાં, પાખ્યાં વિકાશ.

જુઓ જુઓને ધુડ ! શાને થાઓછો મૃદ ?

અજવાળે નયનો, ગેધાડો રૂડી આશ

ગમે અંધારું આંખ, ભુરાં કંમોનો વાંક,

જરા અરધી બ્યો, ઝાંખ રાખી, ભાન, સાન, દયાન,

બનો ના હેવાન. વેદ

દયાનંદ સ્વામી.

ભજન (૩) જંગલના જોગી તેં મને માયા લગાડી એ રાગ.

તેં મને માયા લગાડી, દયાનંદ સ્વામી તેં મને માયા લગાડી. ટેક.

બંમી વેદોની તેં વગાડી, દયાનંદ સ્વામી તેં મને માયા લગાડી(૧)

વેદનો ભાનુ અજાન વાદળે ઢંકાયોને, દુનિયાં રહીતી અજબી.

જ્ઞાનની જ્યોત વાલે પળમાં પ્રગટાવીને

ઝાંધતી આલમને જગાડી

દયાનંદ (૨)

મત્ય વિદ્યાનું વાલે ખડગ બનાવ્યુને ઢાલ ધીરજ કર ઝાલી

આત્મવિશ્વાસ કેરું કવચ ધરી શરીરે

લડત ધર્મોત્તી છે લડાવી

દયાનંદ (૩)

ધોર નિંદ્રાથી અમને જાગૃત કરવા. વાલે અલખ ફકીરી ઉર ધારી

નિંદ્રા ગિડી ચઢ્યુ ખુલ્લી ગયાં ત્યારે

સ્વર્ગે ગયા શું સિધાવી

દયાનંદ (૪)

ઋષીનો ઉપકાર

ભજન (૪) રાગ. ગજલ કવાલી.

અમળ્યો વેદનો ડંકો ભુવનમાં શ્રી દયાનંદે,
 ડીડાળ્યો ઓરમનો ઝુંડો ગગનમાં શ્રી દયાનંદે,
 મુસલમાં હિંદુ ઇસાઈ યવન કાફીરની જુદાઇ,
 મીલાવી આર્યતા માંહી શ્રી સમદર્શી દયાનંદે,
 બધાના બાપ દાદાઓ પુરાણા એ હતા આર્યો,
 ખરો ઇતિહાસનો પાયો દીધો શોધી દયાનંદે
 ગીતાને ઝંઘ ધર્મ પદો વળી બાઇબલ કુરાન કહો
 બધાનું મુળ છે વદો બતાવ્યું શ્રી દયાનંદે,
 અલીફ લામ મીમ કહે ઇસલામ આઇ એમ બાઇબલ માંહી
 બધાએ હિંદુનું પ્રભુ નામ ગાયું ઓરમ દયાનંદે
 પ્રસાર્યો વેદનો ઇસલામ અપનાવીજ કેમ તમામ.
 ફરી કીધું આ ભારત ધામ જગત ગુરૂ શ્રી દયાનંદે,

શ્રી દયાનંદ હિંગવિજય.

ભજન (૫) માયામાં મનડું મોઢુંરે પામર પ્રાણી-એ રાગ.

આવ્યા વેદોની વહારેરે, સ્વામીજી મારા,
 દીન ધેનના પોકારેરે, સ્વામીજી મારા. ટંક
 ભારત માતાના ભુંડા અવલાકી હાલ હવાલો,
 મન ક'પ્યો મારો વહાલોરે—સ્વામીજી મારા.
 મૃત પાખંડો નિહાળી બહુ દુઃખ હૃદયમાં ધારી,
 પણ લીધું છે ખોખારીરે—સ્વામીજી મારા.
 તોડું સ્વાસ્થ્યની જાળો. ઝીખેડું દાનવ સ્થાનો

કરે મારું હું વિધવાનો રે સ્વામીજી મારા.
 જડ ભક્તિની જડ કાપું સૌં હામે ચેતન સ્થાપું
 સાધુ જનને સુખ આપુંરે.—સ્વામીજી મારા.
 દિલ દાઝ ધરી દેશીની વૈરાગ્ય ધર્યો મન વહાલે,
 ભિતેજ્યા દીન દયાળેરે.—સ્વામીજી મારા.
 રે ! ભર જોખનમાં છાડ્યાં ધર બાર માતા પિતા
 થઈ લિખારી અણુચિંત્યારે—સ્વામીજી મારા.
 ને ભોખ ધરી ભારતનો ભટકયા જંગલમાં ભાથી
 તન બાળ્યું શીત તડકાથી રે—સ્વામીજી મારા.
 બહુ ભૂખ તૃપા ભોગવતાં સત્યોનું શોધન કીધું.
 શુદ્ધ તત્વજ્ઞ જાણી લીધુંરે—સ્વામીજી મારા.
 મેદાન પડી તે વારં ઉપદેશ્યા ભારત વાસી
 “ તમે એક ભજો અવિનાશીરે—સ્વામીજી મારા.
 નિજ ધાત કર્યાની ધમકા બહુ દુષ્ટાએ દેખાડી
 પણુ સલ ન દીધું છાંડીરે—સ્વામીજી મારા.
 ધન્યરે જનવાની આશા પાપી પોપોએ આપી
 તેને મન તુચ્છજ રાખીરે—સ્વામીજી મારા.
 નિંદા રતુતી નવ લેખી કર્તવ્યે રાખી નેકા
 ધન્ય ધન્ય સ્વામી સુટેકીરે—સ્વામીજી મારા.
 સદ્ગાન રવિના તેજે જુદા છે જાંખા કીધા
 પાર્ષાને પાવન કીધારે—સ્વામીજી મારા.
 શુભ વિજય ધ્વની વેદોની ભૂમંડળમાં ફરકાવી
 નય નય સઘળે જવરાવીરે.—સ્વામીજી મારા.

મહર્ષિ શ્રી હયાનંદ સરસ્વતી શા માટે.

ભજન (૬) રાગ-ગુહાલા વેગે આવોરે
વેદ ધર્મ ગિહરવારે—ધેનું રક્ષણ કરવારે—

હયાનંદ રૂપિ આવિયા હોજી.

વળી પાખડોનો કરવાને મળથી વિનાશ (૨) વેદધર્મ ૧

સાખી—હર જોખનમાં છોડીઆં—માતા પિતા ધરબાર.

દેશ દાઝ દિક્ષમાં ધરી તુચ્છ ગણ્યો સંસાર.

સત્યજ શોધન કરવારે—જગના દુખડાં હરવારે

સ્વામીજી મારા આવીયા હોજી—વળી પાખડોનો—વેદધર્મ ૨

સાખી—ગિજડ રાને આચડયા, ગખી હર દુહલાસ.

બ્રહ્મ તરસ બહુ ભોગવી, કરીયાં વિદ્યાબ્યાસ.

સાધુજન સુખી કરવારે—પાપી પાવન કરવારે

સ્વામીજી મારા આવીયા હોજી. વળી પાખડોનો, વેદધર્મ ૩

સાખી—નાસ્તિક વામો દુષ્ટનું કરીયું મળ વિનાશ.

વિજય વાવટો વેદનો ગિડાડ્યો આકાશ.

વિધવાની જ્હારે ચડવારે, દુષ્ટ જનોને નડવાં

સ્વામીજી મારા આવીયા હોજી—વળી પાખડોનો વેદધર્મ ૪

સાખી—સમગ્ર ભારતમા ફરી ઉપદેશ્યા અગ્નિ.

“ અનેક ધર્મર હોયના એક દક્ષ ભગવાન. ”

જડની જડ ગિખડવારે ચેતન સ્થાપન કરવારે.

હયાનંદ રૂપિ આવિયા હોજી વળી પાખડોનો વેદધર્મ ૫

હિ હિ વિભાગ.

• ભજન (૭) ધર્મર પ્રાર્થના.

હે પ્રભુ ! આનંદ દાતા, ગાન હમકો દીજીએ,

શીઘ્ર સારે દુર્ગુણોસે, દર હમકો ફીજીએ.

લીજ્ય હમકો શરણુમેંહમ સદાચારી બનેં,
પ્રહ્મચારી ધર્મ રક્ષક, શ્રીર વૃત ધારી બને

દયાનંદની ખેતી.

ભજન (૮) રાગ દાદરા.

લહરાતી હૈ ખેતી દયાનંદકી. ટેક
વૈદીક ધર્મકા બીજ, નમદાર હો ગયા,
ગુરુકૃણ સા ગિયાયાન, બી ગુરુગર હો ગયા. દહેરાતી. ૧
પ્રચાર કરને આર્ય, કરકે ગદાગિરી,
કરતે હૈ અહલે કૌમકી કયે મુક્ત ચાકરી. દહેરાતી. ૨
છુપ છુપ કે ગુલ ચુરાતે થે; ઇસાઈ મુસલમાન
અબ આયોકી કોજ બની. બીનકી પાસયાન. દહેરાતી. ૩
ગે ચીખ ચીખ કરતે થે, વંદોંકી છુરાક,
દેખો ઉન્હોને દાદી મુઠા, ચોટી રખાઈ. દહેરાતી. ૪
‘ચન્દ્ર’ નો ગુરુકુલ સે, પ્રહ્મચારી આથેંગે,
લન્ડન મેં જા કે, આર્ય મંદીર બનાથેંગે. દહેરાતી. ૫

ભારત જાગૃતી.

ભજન (૯) રાગ રસીયા.

સ્વામી દયાનંદ ભારતમે, ધર ધર અક્ષય જગાય ગયોરે,
અક્ષય જગાય ગયો રે, રાહ સીધી બતલાય ગયોરે. સ્વામી. ૧
વેદોકે ભૂલેથે નામ, શ્રીર જનરી કરાય ગયોરે,
પુગણોકો ઇજ્જત આર્યોં કે, દિલસે હટાય ગયોરે. સ્વામી. ૨
ગાલ વિવાહકી રીતી છુડા, પ્રહ્મચર્ય રખાય ગયોરે,
વિદ્યા પઢને કે કારણ, ગુરુકૃણ ખુલવાય ગયોરે. સ્વામી. ૩

માત પિતાકી સેવા કરના, શ્રાદ્ધ જતાય ગયોરે,
 મરે બાદ કુછ મીલે નહિ હૈ, યહ સમગ્રય ગયોરે. સ્વામી. ૪
 નિરાકાર ઈશ્વરકી ભક્તિ, કરની શીખાય ગયોરે,
 અંડ બંડ પત્થર પૂજાસે, ફન્દ છુડાય ગયોરે, સ્વામી. ૫
 વિધવાઓં કે કષ્ટ હટા, અનાથોંકા બચાય ગયોરે,
 વિધવા આશ્રમ યતીમખાનોંકા, ખુલવાઇ ગયોરે સ્વામી. ૬
 મુકન ખોર જૌર પેટાર્થનિકી, કદર ધટાય ગયોરે,
 પત્રા પાંડેન કી પંડીતાઇ, દૂર હટાય ગયોરે, સ્વામી. ૬
 વેદોકી ચલી તોપ, પોપદલ સખ ધનડાય ગયોરે,
 મુક્તકી રોટી ચલી ! કહાંસે વૈરી આય ગયોરે. સ્વામી ૮
 કિસીને મારી ઈંટ કાઢ, દશ ગાલી સુનાય ગયોરે.
 મતને પર ભી તુમકેં વેદ અમૃતકા પિલાય ગયોરે, સ્વામી. ૯
 ભારતકે હિતકે લીયે તો, દશ નિયમ બનાય ગયોરે,
 કહે “ હરદત ” મુદે ભારતકો, પુનઃ જીલાય ગયોરે. સ્વામી. ૧૦
 ગુરૂ દક્ષિણા.

ભજન (૧૦) રાગ ગઝલ.

ઋણ ગુરૂજીકા, દયાનંદ ચુકાના હોગા.
 જના ઘર દક્ષિણા, દે કે હી તો જના હોગા,
 યોં તો હૈં લોગ, અન્મોક્ષ રતન સે ગઢકર,
 મેરા ઇક ભૂખકાલી, દુઃખ મિટાના હોગા. ઋણ ગુરૂજીકા. ૧
 મનકો મારે હુઆ, આંખો કે ખીના ખેડા થા,
 તુમકો લાહી કી જગહ, હાથમેં આના હોગા. ઋણ ગુરૂજીકા. ૨
 પાસ થા જો કુછ મેરે, તુમકો દિયા કયા દેં અખ,
 તુમ મુઝે દોગે, તો કૃતદ્દન જમાના હોગા. ઋણ ગુરૂજીકા. ૩

શિષ્ય હો સચ્ચે તુમ જો, માન લો મેરી આગા,
 આપકા પઢના સફલ, મેરા પઢના હોગા. ઋણ ગુરુ. ૫
 વેદ કો ઋષીયે કી, સન્તાનને લાગા હાય,
 અબ સરલ ભાષા હીમેં, ભાષ્ય બનાના હોગા. ઋણ ગુરુ. ૬
 જો કલંકિત કિયે જૈકે. હૈ, મહીધર આદિ,
 હિન અનર્થો કો કર, પુરૂષાર્થ મિટાના હોગા. ઋણ ગુરુ. ૭
 આર્ય જાતીકી હસ્તી, “ચન્દ્ર” મિટી જાતી હૈ.
 મૌત કે પંજે સે અબ, ઇસકો છુડાના હોગા, ઋણ ગુરુ. ૮
 સ્વામી દયાનંદજીનો ઉત્તર.

ભજન (૧૧) રાગ ગઝલ.

અય ગુરુ તાબયે, ફર્માન દયાનંદ હોગા,
 આપ કે બચનો પેં, કુર્બાન દયાનંદ હોગા. અય ગુરુ. ૧
 યજ્ઞ ઇસ ભારતમેં જો, આપ રચા ચાહતે હૈં,
 જો હૈં સામિગ્રીકા. સામાન દયાનંદ હોગા. અય ગુરુ. ૨
 મિસ્લ લક્ષમણ કે જો, બેહોશ હૈં ભારતવાસી,
 ચારાગર મિરલે, હનુમાન દયાનંદ હોગા. અય ગુરુ. ૩
 “ચન્દ્ર” હો તબ્દી ભૂખે; દેશ મેં ખિરમન પૈદા,
 મિસ્લ દાને કે, બલિદાન દયાનંદ હોગા. અય ગુરુ. ૪

મહર્ષિ મહિમા.

ભજન (૧૨) રાગ. કમલી વાલેને.

વેદોંકા ડંકા આલમમેં, બજવા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 હર જગલ ઓમકા ઝંડા શીર, ફહરા દીયા ઋષિ દયાનંદને
 અજ્ઞાન અવિદ્યાકી હરસુ, ધનધોર ઘટાયેં છાછથી,
 કર નષ્ટ હિન્દેં જગમેં પ્રકાશ, ફેલા દિયા ઋષિ દયાનંદને.

સરપર તુફાન બલાકાયા, નજરોસે દૂર કિનારાયા,
 બનકર મલ્લાહ કિનારે પર, પહુચ્યા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 ધુસ ગયે લુટરે ધરમેથે, સખ માલ લૂટ કર લે જાતે,
 સદ શુક હાથ સોતોંકો પકડ, બીઠલા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 મક્કારા દગા ફરેખોંસે, જો માલ મુફતકા ખાતેથે,
 સખ પોલ ખોલકર દિલ ઉનકા, દહલા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 ઉડ ગયે હોશ મતવાલોંકે, મૈદાન છોડકર રફુ હુવે.
 હથિઆર તર્કકા નિઠાલ જખ, ચમકા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 કબોમેં સરકો પટકતેથે, કઈ દેહરો હરમમેં ભટકતેથે,
 દે જ્ઞાન ઉન્હે મુક્તિકા માર્ગ, દિખલા દિયા ઋષિ દયાનંદને.
 કરતેથે હમેશાં ચીખ ચીખ, તાહીત વેદે અકદીસકી જો,
 સરે ઉનકા વેદોંકે આગે, બુકવા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 સખ દોડ ચુકેથે ધર્મ કર્મ, ગૌરવ ગુમાન ઋષિ મુનીઓંકા,
 ફીર સંખ્યા હવન યજ્ઞ કરના, શીખલા દીયા ઋષિ દયાનંદને,
 વિદ્યાલય ગુરુકુળ ખુલવાયે, કાયમ હરજગહ સમાજ કીયે,
 આદર્શ પુરાતન શિક્ષાકા, બતલા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 બલિદાન કીયા બલી વેદી પર, જીવન " પ્રકાશ " હંસતેહંસતે,
 સચ્ચ રહવર બનકર સખકો, ચેતા દીયા ઋષિ દયાનંદને.

આર્ય સમાજ શું કરશે ?

ભજન (૧૩) રાગ વેદાંકા ડંકા આલમમેં.

યહ આર્ય સમાજ સકલ જગમેં. વેદોંકા નાદ બજાએગા,
 ઇસ કિજડે આરત ભારતકો, ગુની સ્વર્ગ સમાન બનાયેગા.
 કર્તવ્ય ક્ષેત્રમેં આયેગા, પગ પીછે નહીં હટાયેગા,
 બાધાઓંકા શિરપર અપને, ફોલોડી ભાંતી ઉઠાએગા.

કાયરપન માર ભગાએગા, નવજીવન જ્યોતી જગાએગા,
 નિજ દેશ ધર્મ પર તન મન ધન, અર્પણ કરના શિખલાયેગા.
 ધ્રુવ ધર્મ ધ્વજ ફેરારાયેગા, દો પાતક પુંજ જલાયેગા,
 મતિમન્દ, મરત મતવાલોકે, મિટીમેં માન મિલાયેગા.
 ઇશ્વરકા બોધ કરાયેગા, મિથ્યા વિશ્વાસ મિટાયેગા,
 કર નષ્ટ અવિદ્યા અન્ધકાર, વિદ્યા પ્રકાશ ફેલાયેગા.
 વૈદીક સંદેશ સુનાયેગા, વર્ણાશ્રમ નીવ જમાયેગા,
 શિક્ષા દે કર સ્ત્રી દલકો, અધિકાર સમાન દિલાયેગા.
 સુખ શાન્તિ સુધા બરસાએગા, પ્યાસોંકી પ્યાસ છુટાએગા,
 હાં ભેદભાવ સખ કાટ છાંટ, આપસમેં પ્રેમ બઢાયેગા.
 પતિતોંકો પુનઃ બ્રહ્માયેગા, બિછુટોંકો ગલે લગાયેગા,
 ઇસાઇ ઔર યવન દલકે, ચંચુલ સે ઇન્હેં છુડાયેગા.
 ગોએકે પ્રાણુ બચાયેગા, વિધવા દલ દુઃખ નસાયેગા.
 ઇન આશ્રય હીન અનાથોંકો નિજ ગોદીમેં બિઠલાયેગા.
 સ્વાવલમ્બન બલદાયેગા, ઊન્નતિ કે શિખર ચઢાયેગા,
 ઋષિ મુનિયોંકો ગૌરવ “ પ્રકાશ ” ભૂમંડલ કે દિખલાયેગા.

ઋષિનું આવાગમન

ભજન (૧૪) રાગ ગઝલ.

દુઃખોસે ઘરત થા ભારત જરૂરતથી ઋષિ આયે,
 ઋષિ આયે મુનિ આયે, કોઇ ધર્માત્મા આયે. દુઃખો.
 મહાભારત કે હોતેસે, અવિદ્યા દેશમેં છાઇ,
 છિપાયા વેદકા ભાનુ, મહા અન્ધકારથે છાયે. દુઃખો.
 તજ ઇશ્વરકી આગાહી, જોયા ઉપદેશ વેદોમેં,
 ઇસી કારણ હજારો મત, સખ અપની હી ગાયે. દુખો.

લગે દો ગ્રાહથે ભારી, ઋષી સંતાનકો પ્યારો,
 જો ગ્રાહતેથે લગે મૌઠા, તબી હમ ચટકર જાયે. દુઃખોસે.
 કરોડોં હો ગયે મીત્રો, મુસલમાં આર ઇસામ,
 નહીં થા દમ કીસીમેં બી, જો ઇનકો નીચા દિખલાયે. દુઃખોસે.
 એક તરફ પડ રહા દુર્ભિક્ષ, હાહાકાર ભારતમેં,
 દૂધ પીતે હુએ બચ્ચોકો, માતા બેંચ કર ખાયે. દુઃખોસે.
 કરોડ બીક ગયે બચ્ચે, મુસલમાં આર ઇસામઓંકે,
 નહીં થા કોઇ બી હમદર્દ, અનાથાલયજો ખુલવાયે. દુઃખોસે.
 એક તરફ રો રહી વીધવા, ગૌ એક આર ચિલ્લાતી,
 ઇન્હીકી ગ્રાહકા નારા, સુના હમસે નહીં જાયે. દુઃખોસે.
 તજ બ્રહ્મચર્યકી વીલા, વિવાહ બચ્ચોંકે થે જારી
 ઇસીસે વર્ણુ આર આશ્રમ. સબી બીગડે નજર આયે. દુઃખોસે.
 જીવર દેખો ઉધર સંસાર. હાહાકારસે પુરણુ,
 તીનો તાપોંકી અગ્નિકા. ધુવાં આકાસકો જાયે. દુઃખોસે.
 પ્રભુ ભારત હુઆ ગારત, સુનો તુમ ટેર આરતકી,
 પૂકારા એક રવર હોદર, પિતા તુમ બિન દહાં જાયે. દુઃખોસે.
 સુની જબ ટેર ઇશ્વરને, દયા મયને દયા કરકે,
 ઋષીકો પ્રેરણા કીન્હી, દયાનંદ સરસ્વતી આયે. દુઃખોસે.
 ઋષિને બીડા જબ ઉઠાયા, દુઃખોકો દુર કરનેકો,
 ક્રિયા તન મન ધન અર્પણુ, ઇસીમેં આહુતી પાયે. દુઃખોસે.
 પ્રથમ કાશી વીજય કીન્હી, વહાં કઇ બાર જા કરકે,
 ચતન શીર દૂર હટાનેકા, કિયે ઉપદેશ અતલાયે. દુઃખોસે.
 યહી હૈ પ્રાર્થના મેરી, સબી ભારત કે ભાઇઓંસે,
 ઋષિ ઋણુ ઉતારો, જો ઋષિ સંતાન કહલાયે. દુઃખોસે.

અગર હૈ ખૂન ઋષિયોંકા તુમ્હારે જરમમે બાકી
 ઉઠો બાધો કમર જલદી નહીં દીન આખરી આયે દુઃખોસે.
 કરો કુછ ચત્ન એ મિત્રો, તુમ ભારતકે સુધરનેકા.
 નહિ તો દીન બદિન પ્યારો, અધોગતિ હોતી હી જાયે. દુઃખોસે.
 ન સમજો મિત્ર યહ ગાના. બહેકે યહ એક રોના હૈ.
 ખિનય કહે બાસુદેવ શર્મા સભામેં જો ખડા ગાયે. દુઃખોસે.

એક આર્ય મહાશયનો સ્વામીજી સાથે વાર્તાલાપ.

કન્વાલી. (૧૫)

- આર્ય—તુમ્હેં બદનામ વહ ભગવન, સરે ખાગર કરતે હૈ
 મહર્ષિ—મુઝે મશહર કરતે હૈં, બહુત ઉપકાર કરતે હૈં. ૧
- આર્ય—ચઢાકર ઇક ગધે પર, આદમી મુહ કર દિયા કાલા.
 પુકારેં નામ લે ભગવન કા, અસાચાર કરતે હૈં. ૨
- મહર્ષિ—મનુવર ઐદસા મુખકા, તો હૈ અસલી દયાનંદકા,
 વહ મસનુષ દયાનંદોકી, મિટી ખવાર કરતે હૈ. ૩
- આર્ય—ઊઠા પત્થર વહ મારે, રૂહ સિયાહ પર ઐર કહતે હૈં,
 યહ દેખો કિસ તરહ, સ્વામીકા હમ સતકાર કરતે હૈ. ૪
- મહર્ષિ—યહી પત્થર થા બીનકા, ઇષ્ટ જો વહ ફેંકતે હૈં અખ,
 વહ ગોયા ઇસ તરહસે, ઈષ્ટકા તિરસ્કાર કરતે હૈ, ૫
- આર્ય—વહ દેતે સૈંકડોં હી, ગાલિયાં હૈં શોક ભગવનકા,
 વહ દુર્વચનોંકી ભગવન, નામ પર બૌછાર કરતે હૈ. ૬
- મહર્ષિ—જો દુર્વચનોંકા હોગા, ખાતમા શુભ વચન શીખેંજે,
 બિન્હે હમ આપ શિક્ષા કે, કિયે તૈયાર કરતે હૈ. ૭

- આર્ય—તુમ્હેં વહ નીચ જાતિસે. જતાકર તાલીયોં પીટે,
તુમ્હારી જાત સે નફરત, કા વહ ઇજ્જત કરતે હૈ. ૮
- મહર્ષિ—બ્રાહ્મણ જન્મસેં મૈંથા મુઝે વહ નીચ કહતે હૈ,
જન્મસે નીચ હૈં સારે, એ ખુદ પ્રચાર કરતે હૈ. ૯
- આર્ય—તુમ્હારે જોર કી શક્તિ, કા વહ ખાકા ઉડાતે હૈ,
જો દેકર સાંડસે તસ્વીર, બહુત ધીક્કાર કરતે હૈ. ૧૦
- મહર્ષિ—હરિકા શુક હૈ, સારે, મેરી શક્તિ કે હૈ કાયલ.
જતા બ્રહ્મચર્યકી અજમત, જગત ઉપકાર કરતે હૈ. ૧૧
- આર્ય—જાણકી આપકી નસ્તર, કહેં છોટે બડે ભગવાન,
બડેહી ક્રોધસે વહ, લાનતો શીટકાર કરતે હૈં, ૧૨
- મહર્ષિ—જો કહતે હૈં જુરા હૈ ડોક્ટર, નસ્તર ચમોને પર,
વહ જીનકી દયાલુતાકા, બાદમેં ઇકરાર કરતે હૈં. ૧૩
- આર્ય—ગરજ ભગવાનકી નિન્દા, મૂઠ હર પ્રકાર કરતે હૈં,
મહર્ષિ—યહ જીનકી હૈ દયા, વહ દાસકા ઉદ્ધાર કરતે હૈ. ૧૪

ભજન (૧૬) કંવાલી.

- દેખોતો સ્વામી કેસા, ઉપકાર કર ગયા હૈ.
ભારત નિવાસીયોંકાં, બેદાર કર ગયા હૈ. દેખો.
- બે હોશ બે ખબર હમ, સોયે હુએ પડેથે,
સંજકા જગા જગા કર, હુશીઆર કર ગયા હૈ. દેખો.
- ભારતકી દુર્દશામેં, કોઇ કસર નહીંથી.
કરકે સમાજ કાયમ, શુભકાર કર ગયા હૈ. દેખો,
- વેદોંકા નાવ તકલી, જાને નહીં ચા કોઇ,
મહ હર જગહપર જીનકા, પ્રચાર કર ગયાહૈ. દેખો.

વેદોંકા લાખ્ય કરકે, વિદ્યા વ યોગ બલસે,
 સચ્ચે ધર્મ કે જાહિર, અશરીર કર ગયા હૈ. દેખો.
 સંસ્કૃત વ માતૃ ભાષા, જો હો ચુકીથી મુદ્દા,
 જોસકો પુનઃ જલાકર, જાદાર કર ગયા હૈ દેખો.
 હિન્દુ ગુલામ કાશીર જો હો ગયેથે આર્યા,
 આર્યા બનાશીર જીનકો, સરદાર કર ગયાહૈ. દેખો.
 મત ઔર મતાન્તરોંકી, દીવાલ ઔર કિલોંકા,
 યુક્તિકે કાવડેસે, મિસમાર કર ગયા હૈ, દેખો.
 ગુરુકુળકા યહ તરીકા. બતલાકે આર્યોં કો.
 પાઠાચર્ય આશ્રમકા, જિહ્વાર કર ગયા હૈ. દેખો.
 હોને ન પાવે કોઇ, ઇસાઈ ઔર મુસલમાં,
 યું આર્યોંકી સેના, તૈયાર કર ગયા હૈ. દેખો.
 બેકર યતીમ બચ્ચે લાવાર સાજો ચાંહે,
 સબ આર્યોં કો જીનકા મમજવાર કર ગયા હૈ. દેખો.
 ક્યોંકર બક્ષા સમાવેં, કુજેમેં બહરે બાજમ,
 ક્યોં કર બ્યાં હો સારે, જો કાર કર ગયા હૈ. દેખો.
 માને ન માને કોઇ, પર હકે તો યહ હૈ સાલિક,
 બાગે ધરમકો સ્વામી, ગુલશનર કર ગયા હૈ. દેખો.

આરમ. શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:

ઓરમ્.

બળિદાન ભજનાવળી.

આર્ય કુમારોનું ગીત.

ભજન (૧)

દયાનંદના વીર સૈનીક બનીશું, દયાનંદનું કામ પુરું કરીશું,
 દિઠાવી અમે ધર્મધ્વજ ફરીશું, દયાનંદ માટે જીવીશું મરીશું.
 ગજવીશું વેદોનું અમો ગામ, દીખાવીશું દુનીઆ અસલી બનાવી,
 મીટાવીશું શહેરોને જંગલ બનાવી, બતાવીશું જીવન સાચું બનાવી.
 ઊઠાવીશું અવાજ ઋષીઓના એકદમ બનાવીશું સંસારને સ્વર્ગની સમ,
 મીટાવીશું પંથો અનેક અસતને, બનાવીશું આર્ય સારા જગતને.
 વહી પ્રેમ ગંગા ફરીથી વહેશે, જો મંસારનું તાપ માયા હરશે,
 કહેશે જગત એક સ્વરમાં સારા, વહી વૃદ્ધ ભારત ગુરુ છે હમારા

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.

ભજન (૨)

ચર્ચ ગયા જ્યાં ઇશ્વર વિશ્વાસી, ધ્રુવ પ્રહલાદ સમાન,
 રાજા હરિશ્ચંદ્રથી સત્યવાદી. કર્ણથી દાની મહાન.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.

ચર્ચ ગયા જ્યાં નૃપ દશરથના, સુત રામચંદ્ર ભગવાન,
 વનમાં રહ્યા ચૌદ વર્ષ તે, પિતાની આજ્ઞા માન.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

ગોગીરાજ શ્રી ધૃષ્ટ્ય થયા જ્યાં, જીભાભૂંન બલવાન,
રાણા વીર પ્રતાપી શિવાજી, પૃથ્વીરાજ ચોહાણ.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

તેગ બહાદુર ગુરુ ગોવિંદસિંહ, ધર્મભક્ત ગુણવાન,
ચણી દીધા દીવાલ મહી હાં ! જેનાં વીર સંતાન.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

વીર હકીકત બાળક જ્યાં, ધર્મ પરે થયા કુર્બાન,

મરી ગયા પણ ધર્મ ન છોડ્યો, કરે ઇતિહાસ જ્યાં,

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

રૂપી દયાનંદ લેખરામ જે, ધર્મવીર પિદ્ધાન,

ધર્મને કારણુ પ્રાણુ ગુમાવ્યો, સંકટ વિપદ મહાન.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

પ્રકાશ કરીએ પ્રેમ ભાવથી, ભારત યશ ગુણુ ગાન,

તન મન ધન અર્પણુ કરે ત્યાં, નિમ્ન ભારત દિત બલિદાન,

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.

મહાત્મા ગાંધીજીનું જીવો જગતના સૌ દેશોમાં માન,

તેજ દેશના તમે અમે હાં. સૌ સાચાં સંતાન

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન

શુદ્ધિ કરીએ તો બેડો પાર છે.

ભજન (૩)

રાગ-આજછે આજછે આજછે રે ગાંધીજીની જયન્તી આજ છે.

પાર છે પાર છે પાર છે રે પાવન કરીએ તો બેડો પાર છે.

આ શુદ્ધિથી જય જયકાર છેરે પાવન કરીએ તો બેડો પાર છે.

આ શુદ્ધિથી પ્રેમ વધશે,

હાં બેદભાવ હૃદયથી ટળશે,

હાં શુદ્ધિ શાંતિ સર્વજનું ધામ છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો બેડો પાર છે. ૧

શુદ્ધિ વિષ્ણુદાઓને મીઠાવશે,
 દુશ્મનોને તે ઠેકાણે લાવશે.
 ખૂદ્ધિમાનોનો એજ વીચાર છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો બેડો પાર છે. ૨
 શુદ્ધિ ન્યારથી દીલથી વીસારી,
 ખગડી દશા સારથી હમારી.
 મન્યો ભારતમાં હાહાકાર છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો બેડો પાર છે. ૩
 શુદ્ધિ વગર હમારા ભાન,
 બન્યા લાખો મુસલમાં ઇસાઈ.
 ઠેર ઠેર ગાયો કપાય છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો બેડો પાર છે. ૪
 મન્ય છે એ ઋષીની માયા,
 જેણે શુદ્ધિના મંત્ર જપાવ્યા.
 પ્રાણો શુદ્ધિનો ફરીથી પ્રચાર છે રે. શુદ્ધિ કરીએ તો બેડો પાર છે. ૫

રાગ કવાલી-ગઝલ.

પ્રભુજી ધર્મ વૈદિકની, ફરી જ્યોતી જગાવા દે. ૧૬.
 પુરાતન ધર્મને સ્થાપી ફરી ભારત દિપાવી દે. પ્રભુજી.
 હનો જે કાળ વૈદિકનો, પુરાતન ધર્મ ભરતનનો,
 સુમાંગેથી પડ્યા લુલા ફરી કંઈ ચઢાવી દે. પ્રભુજી
 હતા ઉદારના સાથે, જીવન પરમાર્થથી પ્યાગ,
 અધર્મ સ્વાર્થને લોભી, બની જીવન કયા ખારા. પ્રભુજી.
 હનો જ્યાં એક ઇશ્વર વાદ, નીરાગર અવિનાશી,
 બનાવીને અતી આજે, કરી ઇશ્વર તણી હાસી. પ્રભુજી
 મૂળ્યાં ધાતુ અને પત્થર, પૂળ્યાં વૃક્ષો અને વારી,
 વળી પૂળ્યાં પશુઓને, બનાવી ઇશ્વર અવતારી. પ્રભુજી.
 પૂરાતન શુદ્ધ ધર્મ, અરે અધર્મોથી પીઝાને,
 અતિ નિન્દીત અધર્મો તે, ગણ્યાયા ધર્મને સ્થાને. પ્રભુજી.

“ધર્મ એવ હતો હતો” વેદ છે શાસ્ત્રની શ્રુતી,
 વિચાર્યું વાક્ય તે તેથી, મળે સુખો કહો ક્યાંથી. પ્રભુજી
 અહો તેથી થયાં આજે, બહુ ભારત જનો દુઃખી,
 હવે જગદીશ દે ભુદ્ધિ, ફરી પાછા ચૈયે સુખી. પ્રભુજી.
 અતી આ અંધકારથી, પ્રભુજી જ્યોતીમાં લખજી,
 ભયંકર કાળ મુખેથી, મુકાની અમૃતે લખજી. પ્રભુજી.
 અહો એ શુભ જ્યોતીનું, અને એ ધર્મ અમનનું,
 પ્રભુ રતિલાલ વિનતીને, સુણી દે દાન ભારતને. પ્રભુજી.

સર્વને સરખા ગણો.

રાગ. ધીરાના પદનાં ભજનનો.

એ છે સંતો સાચારે, જે જન સહુને સરખા ગણેરે જી. ૧
 જેમ થાવું હોય નેમ આયે રે, સત્યવક્તા સાચું જણેરે જી. ૧
 બ્રાહ્મણ, લુહાણો, બાટીયો, કોઇ સૈયદ કે શેખ,
 જ્ઞાન ચક્ષુએ જોઇ સ્યો બાઇ, આત્મા સહુનો એક.
 અંતર આંખે સુઝેરે આત્મા સહુમા સરખો વસેરે જી. ૨
 જે રસ્તેથી આવ્યા આર્યે, ત્યાંથી મુસલમાન,
 પારસીઓ પણ ત્યાંથી આવ્યા, ત્યાંથીજ કીરસ્તાન
 રસ્તા સહુના સરખારે, માતા એકજ અંજે જણેરે જી. ૩
 હાવર સહુને સરખા આપે, જળ વાયુને તેજ,
 પ્રત્યક્ષ પુરાવો પ્રભુજી આપે, જોઇ સ્યો હૃદયે એજ.
 અશ્વાતીને મન બુદ્ધારે, જ્ઞાની કોને બુદ્ધ ગણેરે જી. ૪
 વટાળ શબ્દનો અર્થ ન જણે ને કહે અભગણ બાઈ,
 કર્મ અકર્મ કહિ નવ જુવે, પણ મોઢેથીજ બડાઈ,
 પણ ભેદ એનો છે ઉડારે, કર્મે થાયે ઉંચા નીચારે જી. ૫

બાપીકો માર્ગ કેમ કરી છુટે ? સહુ જન મુખથી ગાય,
 પણ ખરો બાપીકો અર્થ ન સમજે, અનધડ તે અથડાય,
 મોટે સહુ મીત્રો મારારે વૈદિક જ્ઞાને બ્રાંતી હણો રે જી, ૬
 ગુરુજીએ શીખવાડીયું, સહુથી પ્રથમજ એક,
 બગડે બે યે શર્વ બગાડયું, બેના બન્યા અતેક,
 મોટે સહુ એક બનીને રે, શાન્તિ સ્થાપે સધળે સ્થળેરે જી. ૭
 અસંખ્ય તારા ભલે ચળકતા, શું આપે ઉગ્મજ,
 ચંદ્ર ચળકતો એક ભલે છે, કરે અંધકારજ નાશ,
 ચંદ્ર સમા સહુ થઈને રે, કરો જ્ઞાને એકજ મતિરે જી. ૮
 ભરતખંડમાં મનુષ્ય સંખ્યા, બત્રીસકોડ મનાય,
 એથી અધિકાં દેવ જીવોને તેત્રીસકોડ ગણાય,
 છતાં પણ દુઃખમાં ગુરેરે, દેવી ભારત ભૂમિ ધણીરે જી. ૯
 કડવું ઓસડ રોગને કાપે, અજ્ઞાનને કાપે જ્ઞાન,
 રતિલાલ કહે વિનય કરીને, તું સાચા શબ્દોને માન,
 હોયે જો સુખની આશારે, વૈદિક જ્ઞાને વિનય કરોરે જી. ૧૦

દુધ અને પાણીનો પ્રેમ,

ભજન (૬)

પ્રેમી પ્યારો પરસ્પર બઠાતે ચલોજી.

પાનીને પ્રેમ દૂધસે જીસ દમ મિલા લિયા.

અપના હી રૂપ દૂધ ને ઉસકો બના દિયા.

તુમ બી દુધ દિલોકો હટાતે ચલોજી, ૧

અપનાયા કચ્ચા દૂધને હિત પ્યાર સે જીસે,

ખિકવાયા અપને મોલહી બાજર મેં ઉસે.

તુમ બી છોટોકો ઉપર ઉઠાતે ચલોજી. ૨

યહ પ્યાર દેખ દુધકા પાની વીચારતા,
ને કષ્ટ દુધ પર પડે સ્વયં સંહારતા.

ઇસકા અલિદાન દીલમેં બિઠાતે ચલોજી.

૩

હલવાઈને જળ દુધકો અગ્નિ પે ધર દિયા;
તો ઇસસે પહિલે પાની અપને આપ જલ ગયા.

તુમ બી મિત્રોં કે દુખ કો હટાતે ચલોજી.

૪

યહ દેખ દુધ અમિ કો આંખેં દિખા રહા,
લેકે ઉઝાલા ગિર પડા માનો છુઝા રહા,

ઐસા આદર્શ તુમ બી દિખાતે ચલો જી.

૫

છીટા તબી હલવાઈને પાની કા દે દીયા,
મંતુષ્ટ દુધ ઐક ગયા મિત્ર મિલ ગયા.

તુમ બી છાતી સે છાતી મિલાતે ચલો જી.

૬

મંભવ નહીં હૈ ઇસ સમય કોઇ બી વિધન હો,
દીપક પતંગ કી તરહ જતીકી લમ હો,

“ચન્દ્ર” જાતિકી નૈયા બચાતે ચલોજી.

૭

ભજન (૭)

બાપ બિછડોંકો છાતી લગા લેનાજી,

કુબે જાતે હૈ ઇનકો બચા લેનાજી,

કિતને બારતકે બાલ ઇસાઇ બને,

કિતને ગૌઓંકે રક્ષક કસાઇ બને,

ઇન્હેં ફિરસે તો આર્થ બના લેનાજી.

કુબે જાતે ૧.

યહ હમારે થે ધર્મ કે બાપ કબી,

બને ફિરતે હૈં દુસ્મન જો આજ સબી,

રૂકે બાઈકો ફિરસે મના લેનાજી,

કુબે જાતે ૨.

ફિરસે વૈદિક ધર્મ પરહી લાગ્યો ધન્હેં,
 ઔર પ્રીતીમે શુદ્ધ કરાવો ધન્હેં,
 ગહિમાતાકી જન બચા લેનાજી. કુખે જાતે ૦ ૩.
 કોઇ દૈરો હરમમેં ભટકતા ફિરે,
 કોઇ કબરોં પે સરકો પટકતા ફિરે,
 ધન્હેં ઝાં કા શૈદા બના લેનાજી. કુખે જાતે ૦ ૪
 ભારત શુદ્ધ સભાકી મદદ કુછ કરો,
 દાન દીક્ષસે જરૂરત મન્હેં કોં દો,
 શુભ કાર્યમેં હાય બટા લેનાજી. કુખે જાતે ૦ ૫
 દેતા ધરધર દુહાઇ મુસાશીર ફિરે,
 જો હૈં ગણતિસે અપને ધર્મસે ગિરે,
 ઐસે ભૂલોં કે રસ્તા દિખા દેનાજી. કુખે જાતે ૦ ૬

હિંદુઓને ચેતવણી.

ભજન (૮)

યું ન આપસમેં બૈર બઢાતે ચલો.

- યું ન આપસમેં બૈર બઢાતે ચલો, પ્યારે હોસમેં અબ જરા આતે ચલો.
 દેખના આપસમેં તુમ, લડને સે હો જાગ્યો તખાહ;
 કયોં અકડ દિખલાતે હો, મદ હોસ હો ખુદોં કલા,
 સીધી રાહ પે અબ જરા આતે ચલો, યું ન આપસમે. ૧.
 પૂજના અબ છોડ દો, પાખંડીયોંકી શાનકો,
 વરના કટવા દેજે, તુમરે નાકકો ઔર કાનકો.
 ઐસે ઝાડોં કે ઠોકર લગાતે ચલો યું ન આપસ ૦ ૨.
 કમોં પડે પદેં અકલ પર, તુમહારી પ્યારે આગકલ,
 પૂજતે ઇન ધૂરતોંકી, ભૂલ કર તુમ જો સકલ.
 ઈન્કી સરત પર બૂલ ઉગાતે ચલો, યું ન આપસ ૦ ૩.

હૈં તુમહારા બસ જાલા, અબ આર્ય બન જાઓ તુમ,
 કયોં કિ હૈં યહ હી ધર્મ, અપના ઇસે અપનાઓ તુમ.
 હાં હાં વેદોંકા અબ સિર બુકાતે ચલો, યું ન આપસં ૪.
 આર્યોંકા સાથ દો, ઇસમે તુમહારા હૈં જાલા,
 મિલકે ઝાલુ સાથ શુદ્ધી, કા દો જલ સબકો પિલા.
 છવા છતકા ભૂત જગાતે ચલો, યું ન આપસં ૫.

હરેરાતી હૈં ખેતી દયાનંદકી.

ભજન (૬)

ભાષ વેદોંકા કંકા બજાતે ચલો.

સોતે ભારતકો શીરસે જગાતે ચલો.

દૈલાદો દેશોદેશમે વેદોંકે જ્ઞાનકો,

અબ આર્ય બના ડાલીએ સારે જહાનકો.

કરદો યે નસીયત હરએક નૌ જવાનકો,

મીટ જાઓ બલાસે મગર છોડા ન આનકો,

આર્ય સચ્ચે જગતમે કલાતે ચલો.

ભાષં ૧.

દેખો તુમહારે પૂર્વજોને ધર્મ પૈ ભાષ,

કયા કયા નહીં રંજો બલા સર પર હૈં ઉઠાષ.

જન્દે યુને ભીતોમે ખાલ તનકી ખીઆષ,

જબ તકે રહા દમ ધર્મસે નહીં પીક દીખાષ.

ઉનકા બલીદાન દીલમે જમાતે ચલો.

ભાષં ૨.

ઇશ ધર્મ પૈ બલિદાન દયાનંદ હો ગયે,

ભારત કે દાગ જ્ઞાન કે સાણુન સે ઘો ગયે,

સુખ જ્ઞાન્તિ કે દુનીઆમે ફેર ખીજ ગો ગયે,

કરકે પ્રચાર વેદકા સુખ નીંદ સો ગયે,

ઉનકા ઉપકાર સખકો બતાવે ચલો.

ભાષા ૩.

શ્રી લેખરામ કયા કયા ન કરકે દિખા ગયે,

વો ઝઠે મજહબોંકી ધજીઆં ઉડા ગયે,

લાખોં કો ફેર “ઝ” કો શૈદ બના ગયે,

ઇસ ધર્મ કે ખાતીર છુરી સીનેપે ખા ગયે,

ઐસા આદર્શ જીવન બનાવે ચલો.

ભાષા ૪.

અબ છુતછાત બેદલાવ દિલસે નીકલો,

જલ ઓર દુધ કે સમાન પ્રેમ બઢાલો,

નિજ ખાનપાન રહન સહન એક બનાવો,

સત્યધર્મકા ઝંડા સબી મીલ કરકે ઉઠાવો,

બિગાડી હાલત કો અબ તો બનાવે ચલો.

ભાષા ૫.

યવનોંતે હિંદુઓં પૈ બહુત જુદમ જુગરે,

જબરન કિયે મુરલીમ શિખા વ સત્ર ઉતારે,

ઇસાઇ બને સૈકડોં ઇસ કૌમકે પ્યારે,

યું કિતને જુદા હો ગયે હા તુમસે તુમહારે,

જમ શુદ્ધિકા ઉનકો પિલાવે ચલો.

ભાષા ૬.

ભારતમે શેર મર્દ દિલેરોંકા કામ હૈ,

નામર્દ જીવદિલોંકા નહીં યહ સુકામ હૈ,

મુર્દોંકી તરહ જીના જમાને મે ખામ હૈ,

જીન્દા દિલી ‘પ્રકાશ’ જીંદગીકા નામ હૈ,

યહી ઉપદેશ સખકો સુનાવે ચલો.

ભાષા ૭.

लज्जन (१०)

- मेरे मौला खुदाले मदीने मुझे,
मेरे मौला खुदाले मदीने मुझे, यहाँ आये न देते है जने मुझे,
ज्वायूमं शुद्धि नजर आप्त में रोता रह गया,
सर पटकता रह गया और ज़ मयसता रह गया,
दिये रंज प शुद्धि ने रंज मुझे मेरे मौला० १.
रामचंद्र देहलवासे ज़त न शकते है मियां,
धर्म लिखने उधरसे नाकमे दम कर है दिया,
घनके डरसे न आती है नीद मुझे. मेरे मौला० २.
हिंदमे आये मौला गजब हम पर है करं,
हाडी का देते मुडा सर पे हाय खुटीया धरै,
आवे पौक से घनका पसीने मुझे, मेरे मौला० ३.
गर रही शुद्धि मियां सज आये हो जयेजे,
वेद का सर से लगा कुरान का हुकरायेजे,
रहे सोय ये पारह मदीने मुझे, मेरे मौला० ४.
हाय मौला भीटा अजब हिंदसे प्यारा इस्लाम,
जस्दी छस्की जपरलो आके करे रोक वो याम,
आज सीनेसे अजतो लगावे मुझे. मेरे मौला० ५.
साध होमेही खुदा लाजों का शुद्ध कर डाला,
हाय इस्लामका सज तरह हुआ मुंह काला,
मौला दुपडे से अजतो छुडादे मुझे, मेरे मौला० ६.
गर मदीने में नहीं अज हमें खुदाओजे,
जालू न मियां हिंदमे दूदे से जोक पाओजे,
आ मदीने का टीकीट कटा दे मुझे. मेरे मौला० ७.

ભાજન (૧૧)

ઇનકે મૌલા યુલાલે મદીને ઇન્હે.

ઇનકે મૌલા યુલાલે મદીને ઇન્હે, વરના આયે બનાયેગે હમતો ઇન્હે.

હિંદકી અબ તો સવારી નહીં ઇનકા ભાવે,
રથ વ બહલી મે નહી ઇનસે હાં બૈઠા જાયે.

હાં હાં ઉટોંકી હિઅકા ખિલાલે ઇન્હે. ઇનકે મૌલા ૧.

હિંદ કે માલ નહીં ઇનકા અબ મેવા ભાને,
સેબ અંગુર અનારોં સે યહ હૈ બખરાતે,

અબ તો સુખી ખજૂર ચખાલે ઇન્હે. ઇનકે મૌલા ૦ ૨.

દૂધ ઘી હિંદકા ઇનસે નહીં ખાયા જતા,
હાય ગધયોં કે બી લો દૂધ સોહે ગછ આતા,

જહ્દી બેડોંકા ઉર ચખાદે ઇન્હે, ઇનકે મૌલા ૦ ૩.

હિંદકી આબોહવા ઇનકે ના દિલ્લકા ભાવે,
શિમલેકી વાયુસે બી ઇનકા હૈ સિર ચકરાવે,

અબ તો જૂડોંકા રેત ફકાલે ઇન્હે, ઇનકે મૌલા ૦ ૪.

હિંદકા જલ બી ઇન્હે શોક હૈ ખારી લાગે,
રોગ જલ ગંગા કે મે કિતને હી પ્યારે ભાગે,

આવે જમજમ કી કીચ પિલાદે ઇન્હે, ઇનકે મૌલા ૦ ૫.

આલૂ ભારત સે ઇન્હે જો બડી નફરત આવે,
હિંદ સે મુંહ નહીં હય ઠાલા કરકે ક્યોં જાયે,

મૌલા અરબકા જંગલ ચરાલે ઇન્હે, ઇનકે મૌલા ૦ ૬.

लज्जन (१२)

कैसे प्यारे भद्रीने छुलाङिं तुझे.

कैसे प्यारे भद्रीने छुलाङिं तुझे, यहाँ आइतमें बाँके इसाङिं तुझे.

हम हमारा सिसकियो में खुद ही निकला न रहा,

मोतके पंजेमे छकडा में ही छकडा न रहा,

लला कैसे जता तो जयाङिं तुझे.

कैसे प्यारे० १.

हो रही नाछल जलाओं, रातदीन जंगो जहाल,

या खुदा छस दीर मे, अपना भी जयना है मुहाल.

छुला ढिन्हेसे नाहक कटाङिं तुझे.

कैसे प्यारे० २

तोड दी हँ गुम्भहे, वैतुल मुकदिस की तमाभ,

भसज्जे भिसमार करदी, क्या कहें ये नेक नाम.

जोला ज्यारीसे कैसे रभाङिं तुझे.

कैसे प्यारे० ३

सय " वहायी " और " कांसीसी " जहादी जन गये,

और हम जुहमी सितम सहनेकी आदी जन गये.

किरसे दई के क्या क्या सुनाङिं तुझे.

कैसे प्यारे० ४

हमला आयर धेर बेते, हमको जय आकर करीय,

तर्ज जते आणको, जाना नहीं होता नसीय.

झाका यां पै छुलाङिं कराङिं तुझे.

कैसे प्यारे० ५

धन दिना यारों भद्रीने, पर मुसीबत आ रही,

गुलशने छसलाम पर, गम की धटा है छा रही.

गमोरंज में बाँके इसाङिं तुझे.

कैसे प्यारे० ६

अथ हमारे महरवां, जतला छुला के क्या कहें,

खुद ही मैं लायार हूँ, और रातदीन जूभा भई,

छुला यहाँ पै जता क्या जिवाङिं तुझे.

कैसे प्यारे० ७

जैश से आराम से तुम, दिन गुज़रो हिंदमें,
छोड़ कर जागे घरम, आना नहीं धंस छंदमें.
अड़ी गुर की यह बात बताड़िं तुजे. इसे प्यारे० ८

भेससे नहीं मिलकर, वस्त अपना डाटलो,
तुम शरध अहकाम पर, यलकरके सगको डाटलो.
इर तो सीनेसे क्यों न लगाड़िं तुजे. इसे प्यारे० ९

जैश घरन हिंद के से, और गुलछरें कहां,
भूल कर भी मुसलमानो, हिंद से आना न यहां,
भुला मिट्टी में नाहक मिलाड़िं तुजे.* इसे प्यारे० १०

काह, दरिया जाल, शर्यत, इन के यहां घुंटे हैं,
यहां भण्णूर रेत हैं, यदने के लिखे छंट हैं.
बाके कुठोंमें नाहक कुदाड़िं तुजे. इसे प्यारे० ११

सेंकेडा लाछ यहां पर तोप दम होते रहे,
जगं तडप कर वे तरह महसूर हो जाने रहे,
यहां झांसी पे ला कयां यदाड़िं तुजे. इसे प्यारे० १२.

सिलसिला तअलीगका तुम, जुद वे जुद ही छंढकर,
हिन्दुओंसे लढ पडे, पहले हीसे मुक भेड कर.
तेरी गलती अजतो दिभाड़िं तुजे. इसे प्यारे० १३.

औरतों, अज्मोंझी तुमतो, जोरीयां करने लगे,
असमत दरी करने लगे, अक जोरीयां करने लगे,
जता बाके कहां पै जसाड़िं तुजे. इसे प्यारे० १४.

ઔસિયા ઔર અમબિયા, બૂલે રસલે પાકો,
 હોકે તુમ “ ખવાળ ” કે ચેલા, કયોં ન ચાટો ખાકો.
 તેરી બૂલે બતા કે રૂલાઈં તુઝે, કેસે ખ્યારેં ૧૫.

માન ખવાળકી નસીહત, હો ગયે બદનામ તુમ,
 હિન્દુઓંમે લલ કે, પા સકતે નહીં આરામ તુમ.
 તેરે બચતે કે પહલ સુઝાઈ તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૧૬.

હિંદમે કરતે રહે, હરવક્ત ગર તુમ લટ માર,
 હિંદુઓં મેં સંગઠન, હો જાયગા ફિર એક વાર.
 બના ફિરતો કહાં પૈ છિપાઈ તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૧૭.

રાસતા હિખલાએ શુદ્ધિ, મબકો મુક્તી ધામકા,
 નામ લેવા બી ન છોડો, હિંદમેં ધસ નામકા.
 બડી તલકી યહ બાત જતાઈ તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૧૮.

ધમ શુદ્ધિકી શુર હૈ, “હિંદ” મે ઔર સંગઠન,
 બમ બમેં હૈં મહીને પર ધમાધમ રાત દીન.
 શીર યહાં સે કહાં પૈ બગાઈં તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૧૯.

હિન્દુઓં કે તુમ સનાતે, લટતે, હો હિંદમેં,
 ઉસકા બદલા હમ બુગતતે, હે પડે હે બંદમે.
 શીરતો નજરોસે કયોં ન ગિરાઈં તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૨૦.

હમકો બી બબોદિ કર દો, આપ બી હોગે તબાહ, “
 ખૂતે નાહક તુમ કરો ઔર, હમ બરેં ઉસકા શુનાહ.
 તેરે ઐઓં મકર દયા ગિનાઈં તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૨૧.
 તુઝકા અપની હી પડી, મેરી હુધ તુઝીં તમામ,

દર બદર મેંહી લિએ ફિરતા હું અપની તામ ઝામ.
બતા ગાદમે કૈશ્વ બિઠાઉં તુએ. કૈસે પ્યારે ૦ ૨૨.

મુસલમાનોં હિન્દુઓંસે, લલકે બે મન હો ગએ.
યોં જલેસર કે લી “શામો” અબ જલેતન હો ગએ.
ઐસી સરતમેં દહાં પૈ ટિકાઉં તુએ. કૈસે પ્યારે ૦ ૨૩.

અહો આર્યો ઉઠો જાગો.

અધેરી ઉંધને ત્યાગો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૧૬.

आलस्यं हि मनुष्याणां, शरीरस्थो महारिपुः
મુતિ એ લક્ષમાં ધારો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૧.

ઉઠોને હિન્દના હીરા, શુરા ચે કર્મના વીરા,
ઉડી શુભ કર્મમાં લાગો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૨.

અવિદ્યાનું અતી અજ્ઞાન, છાયાથી ભુલાયું ભાન,
મુધારો દર્ધ સુવિદ્યા દાન, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૩.

કુસંગી પાખંડીયોને, જમાનો આજ જુદો છે,
બતાવી મુખથી ભાખો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૪.

ઉઠાવી વેદનો શ્રુ ડો, નસાડો ધર્મ જે ભુંડો,
બ્રહ્મણો આપી બ્રમ ભાંગો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૫.

સનાતન ધર્મનો સદ્બોધ, આપી શાસ્ત્ર યાનેથી,
‘ અવિદ્યાને ઉઠાવી દો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૬.

વીરોધી ને વહેમીના, કરોડો બંડની સામે.
ઝુકાવો સ્ત્ર સ્ત્ર લઈ વેદો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૭.

ન તસ્ય પ્રતિમાસ્તિઃ ખને શી રીત તે મૂર્તિ ?
ધર્તિંગો ધર્મના ઢાંકો, અહો આર્યો ઉઠો જંગો. ૮.

રતિલાલની ઉર્મી, જગાડે આર્ય વ્રાતાને,
પ્રભુની સહાયતા માગો, અહો આર્યો ઉઠો જંગો. ૯.

લેખરામ બલિદાન.

ભજન (૧૩)

દોહરો. જનની જણે તો વીર જન, લેખરામ સા વીર,
જસને કારણુ ધર્મ કે, લાગન ક્રિયા શરીર.

ધન ધન એસી માતકો, જન લેખરામ સા જમા,
એસા હોના બહુત કઠીન હૈ, જસને અપના તનમન ધન હૈ.
ક્રિયા ધર્મ પૈ સખ અર્પણુ હૈ, કુછ નયી શેષ બચાયા. ધનધન૦

અરણ્ય રૂમ કામુલ કંધારા, ઉસને દેશ હિલા દિયા સારા,
વીર સભામે જન લલકારા, કોઈ ન સન્મુખ આયા. ધનધન૦

ખડા મુસલમાનો કે અંદર, વાજ ક્રિયા કરતાથા બેડર,
અજમત વેઠોંકી દીખલાકર, જૂઠા કુરાન બતાયા. ધનધન૦

બહાકુલ ભૂષણુકી પ્રભુતાઇ, વિદિત 'મુરારી' કર દિખલાઇ;
મુજી આગમે પુંકે લગાઇ, નામ જબતમે પાયા. ધનધન૦

મદદ આપનાર સદ્ગૃહસ્થોનાં સુખારક નામ.

૫૫૫ મ. મગનલાલ એન્ડ ૧ મ. બેચરભાઈ જીવાભાઈ
સરદારજી મીત્રમંડળ. ૧ મ. મુન્શી બલદેવસિંહજી.
૩ મ. પરબુદાસ મીસ્ત્રી ૧ મ. મોહનલાલ જસુભાઈ
એન્ડ મીત્રમંડળ. ૧ મ. સોમચંદ નગીનદાસ
૨ મ. માળીલાલ નારણદાસ. ૧ મ. ઉત્તમલાલ

આ ટ્રેક્ટ નીચેની સંસ્થાઓને ભેટ આપવામાં આવે છે.
૨૦૦ પરચુરણ સંસ્થાઓને ૩૦૦ અમદાવાદ આર્યસમાજ
૩૦૦ ચરોતર પ્રદેશ ૨૦૦ મીત્રમંડળને વહેંચવા.
આર્યસમાજ. આણંદ.

દાન કરવાનું સુપાત્ર સ્થાન.

શ્રી કૃતેસિંહરાવ આર્ય અનાથાશ્રમ વડોદરા-કારેલીબાગ.

તમારાં બાળકો ઈસાઈ મુસલમાન બની પરધર્મી થાય છે.
તેને બચાવવાનો ફક્ત એકજ ઉપાય છે કે તમારાં અના-
થાશ્રમો જેમ અને તેમ વધુ મજબુત થવાં જોઈએ. ઉપરોક્ત
અનાથાશ્રમ અન્ય ધર્મમાં જતાં બાળકોને બચાવી હિંદુ
ધર્મનું રક્ષણ કરે છે. તેમજ તેમને સારા ઉચ્ચ પ્રકારની
કેળવણી આપી ભવિષ્યમાં સારાં નીવડે તેવા સતત પ્રયાસ
કરવામાં આવે છે. આશ્રમની મુલાકાત લેવા આપને ભલા-
મણ કરવામાં આવે છે.

મંત્રી-શ્રી કૃતેસિંહરાવ અનાથાશ્રમ-વડોદરા.

॥ ओરમ ॥

આર્યસમાજના મુખ્ય દશ નિયમો.

(૧) મર્પમત્ય વિદ્યા અનંત જે પદાર્થ વિદ્યાથી ભાગવામાં આવે
સર્વનું આદિ મળ પગમેશ્વર છે.

(૨) ઇશ્વર સચ્ચિદાનંદરૂપ, નિરાકાર, સર્વ શક્તિમાન, ન્યાયકાર
દયાળુ, અજન્મા, અનંત, નિર્વિકાર, અનાદિ, અનુપમ મવાપ્ત
સર્વેશ્વર, સર્વવ્યાપક અનંતગામી, અમર, અભય, નિત્ય પાર
અતે સષ્ટિ કતા છે માંડે અનીજ પ્રાથના કરવી યોગ્ય છે.

(૩) વેદ મર્વ મત્ય વિદ્યાઓનું પુસ્તક છે, તેનું ભાગવત ભણાવવું
અને સાંભળવું સંભળાવવું એ મર્વ આયોગ પગમ ધમ છે.

(૪) સત્યનું અહણુ કરવા અને અસત્યનું પ્રહણુ ન કરવામાં અર્પિદા
ઉદ્ધત રહેવું.

(૫) સર્વકામ ધર્માનુસાર અથાત્ સત્ય અને અસત્યનો વિચાર કરીને કન

(૬) મંસારનો ઉપકાર કરવા એ આ સભા-સમાજનો મુખ્ય ઉદ્દેશ
અથાત્ શારીરિક, આત્મિક અને મામાજીક ઉન્નતિ કરવી.

(૭) મર્વ સાથે પ્રીતિપરવક-ધર્માનુમાર યથાયોગ્ય વર્તવું જોઈ

(૮) અવિદ્યાનો નાશ અને વિદ્યાની વૃદ્ધિ કરવી જોઈએ.

(૯) પ્રત્યેક જણે પોતાની ઉન્નતિથી સંતુષ્ટ રહેવું ન જોઈએ, કે
સર્વની ઉન્નતિમાંજ પોતાની ઉન્નતિ સમજવી જોઈએ.

(૧૦) સર્વ જનુષ્યોએ સામાજીક સર્વ દ્વિતકારી નિયમો પાળવામાં પગ
રહેવું જોઈએ, અને પ્રત્યેક દ્વિતકારી નિયમમાં સ્વતંત્ર રહેવું જોઈએ.

